

Inleidend woord: In 't laatste van de dagen zal het zijn

Lied van Micha 4,1-5; Hand 2,17; Joel 3,1: in het laatste van de dagen zal het zijn dat ik mijn geest zal uitstorten op alle vlees en uw zonen dochters zullen profeteren. Zwaarden worden ploegen. Geen volk zal nog het zwaard trekken tegen een ander volk. Geen mens zal meer weten wat oorlog is.

Deze week zag ik weer de foto's, nu van de Webb telescoop, van wat genoemd wordt de pillars of creation. Een indrukwekkende kosmische structuur met een voor wetenschappers wellicht wat merkwaardige naam. Aan de randen van deze enorme gas- en stofwolk ontstaan nieuwe sterren. Ik las dat het op 6500 lichtjaren van ons verwijderd staat. Dat lijkt me behoorlijk dichtbij naar kosmische maatstaven. Je zou kunnen zeggen dat onder onze neus nieuwe werelden ontstaan en wellicht ook vergaan. We kunnen niet anders dan met ontzag naar dit soort verschijnselen kijken. De gedachte kan voor sommigen beangstigend zijn. Eindtijdphantasieën zijn op dit soort angst gestoeld. Soms menen we ook in onze concrete werkelijkheid tekenen te zien van het einde en de ondergang. Er-zijn houdt ook altijd de mogelijkheid in zich van er-niet-zijn of er-niet-meer-zijn.

Het eind van het kerkelijk jaar staat in het teken van die spanning.

In verband daarmee spreken we van de eindtijd. Maar misschien is het beter te spreken van de voltooiing. Het eerste biedt op zich geen uitzicht. Het tweede schept vertrouwen in een vervulling. Wanneer we de wereld benoemen als schepping is dat per se een religieuze, theologische benadering van onze werkelijkheid. We brengen onze wereld, ons bestaan hierdoor in verband met God, hoe we ook verder over dit scheppingsproces denken. Door God bij ons bestaan te betrekken introduceren we zin, betekenis, bedoeling en liefde in onze wereld. En ook heilsgeschiedenis. Kortom de dynamiek van Gods scheppende liefde die verlangt naar voltooiing. We leven in belofte.

Temidden van wat ons overkomt en in het zicht van dood en vernietiging houden we ons daaraan vast: dat er toekomst is van leven, dat het niet in leegte verdwijnt, dat niet de dood het allerlaatste woord heeft. En wanneer we dat geloven, mogen we er ook naar leven en ervan getuigen in onze woorden en handelingen. Leven vanuit het visioen van het begin van deze tekst. In zorg en respect voor de heiligheid van de schepping en van ieder schepsel. Elk woord en elke handeling heeft het vermogen in zich om God zichtbaar en ervaarbaar te maken. Ook dat behoort tot de dynamiek van Gods scheppende liefde. Het is een groot geschenk hierin een rol te mogen spelen, als profetische mensen. Het laatste van de dagen is niet de ondergang van het goede, maar de eindtijd van alle geweld en verdeeldheid. De morgen van Gods dag.

rector Ward Cortvriendt

KERKDIENSTEN LEBUÏNUSKAPEL

Dorpsmatenstraat 40 Hengelo

*Elke 1^e zondag van de maand houdt de Evangelisch-Lutherse Gemeente kerkdienst met H. Avondmaal in de Lebuïnuskapel: in de kerkdienst van **zondag 6 november 10.30 u** is ds. Nico Pronk de voorganger en de cantorij zingt onder leiding van cantor Gerrit Baas en organist Jaap Vonk*

**Kerkdienst woensdag 2 november 19.30 u: Allerzielen
Gebedsdienst met gedachtenis van onze overledenen**

Voorganger : pastoor Ward Cortvriendt
Lector : Wim de Rijk
Cantor : Toon 't Hoen + André Zandbelt
Koster : André Zandbelt

U bent van harte uitgenodigd om in deze kerkdienst aanwezig te zijn om onze overledenen mee te gedenken : om uw intenties in te brengen in stilte en in gebed, om de naam van uw dierbare overledene(n) te noemen in de kring, om een lichtje op te steken in het midden van onze gemeenschap en om te zingen wat niet te zeggen valt, of eenvoudig...stil te zijn.

André Zandbelt

**Kerkdienst zondag 13 november 10.30 u
Eucharistieviering H. Lebuïnus en H. Willibrordus (C-jaar)**

Voorganger : pastoor Ward Cortvriendt
Lector : Nynke van Genderen
Cantor : Alp Buitelaar en André Zandbelt
Koster : Mieke en Ward Cortvriendt
Collectes : 1e OKK-Ned + Statie 2e Unie van Utrecht
(digitaal overmaken heeft de voorkeur)

**Kerkdienst zondag 27 november 10.30 u
Eucharistieviering Eerste Zondag Advent (A-jaar)**

Voorganger : pastoor Ward Cortvriendt
Lector : André Zandbelt
Cantor : Toon 't Hoen en Alp Buitelaar
Koster : Heima Sleurink
Collectes : 1e OKK-Ned + Statie 2e Statie Twente
(digitaal overmaken heeft de voorkeur)

De dagen van ons leven

Op 22 november viert Annie van Capelleveen haar respectabele verjaardag. We bidden om zegen en gezondheid voor haar en Cees. Peter de Reus is jarig op 25 november en viert een

Abrahamlustrum. Ook hem wensen we zegen over het nieuwe levensjaar. In verbondenheid gedenken we ook de verjaardagen van dhr. Heslinga (15 nov) en dhr. Cornwell (19 nov). We wensen hun alle goeds en zegen voor het nieuwe levensjaar.

rector Ward Cortvriendt

Mededelingen

Op 2 november om 19.30 uur houden we tijdens een vesper-/gebedsviering de gedachtenis van onze dierbare overledenen. Ook de leden van de ELG zijn hierbij van harte uitgenodigd

Op zondag 13 nov vieren we onze patroonheilige Lebuinus. Dat doen we in een feestelijke viering en we nodigen de leden van de ELG hierbij van harte uit. Na de viering is er een feestelijke koffie.

rector Ward Cortvriendt

Uit de synode

De afgelopen vergaderjaren waren vooral gevuld met de thema's 'veiligheid binnen de kerk', en 'herijking'. Het uitwerken van het onderwerp 'veiligheid binnen de kerk' is afgewerkt. Er is geprobeerd om van alles te voorkomen, maar de toekomst zal moeten uitwijzen of het voldoende is.

De afgelopen jaren en komende jaren is de focus gericht op het thema 'herijken'. Ook onze kerk ontkomt daar niet aan.

De voorgaande jaren boog de synode zich over de vorm van bestuur en organisatie. DB en synode vroegen zich af: voldoet de huidige vorm van bestuur en organisatie nog in deze tijd, of kan het beter, eenvoudiger. De belangrijkste zaak was de invloed van kerfkleden op bestuur en beleid. De gemoederen liepen soms hoog op, maar er gloort licht. Er liggen nog enkele onderdelen ter tafel en dan gaat onderwerp voorlopig in de kast en wordt het geïmplementeerd.

Inmiddels heeft de synode een visienota ontvangen van het uit 8 leden bestaande collegiaal bestuur van de OKK-N. Op de *synode van 19 november* aanstaande wordt het document door het CB gepresenteerd, en wordt het document vanuit de synode van commentaar voorzien. Deze visienota is aan alle statieleden verzonden. Het is de moeite waard om het verrassende document aandachtig te lezen. Van ons wordt onder meer gevraagd om na te denken over begrippen als 'oudkatholiek kerk zijn', oudkatholiek

mens zijn, hoe verhouden we ons tot de werken en gedachten van de moderne tijd, is het 'passen op de winkel' voldoende voor ons, welke kerntaken heeft kerk-zijn en wat vragen we dan aan 'de kerk'? Is het wenselijk dat onze liturgie (woord, klank, handelingen) meer bij de tijd te brengen?

Dit gaat niet meer over structuren, regeltjes en scherpslijperij maar richt zich op de ziel van kerk zijn. Hoe kunnen we de diversiteit aan gelovige mensen verenigen binnen de ene kerk.

Er worden thema's aangereikt om na te denken over zingeving, over overvraagde pastoors, over mijn en onze dienst aan de wereld en aan onszelf.

In de gemeentebijeenkomst van zondag 23 oktober jongstleden is het onderwerp een beetje aan de orde geweest.

U bent van harte uitgenodigd om alsnog te reageren via tthoen00@gmail.com (00 = twee nullen).

Toon 't Hoen

De dagboeken van aartsbisschop Petrus Codde 1700-1703

Toen de bisschop van Haarlem Dick Schoon in 2007 op de pastorie in Amsterdam kwam wonen, vond hij daar op zolder een hele reeks oude dagboekjes. Ze betroffen de ruim twee jaar die Petrus Codde noodgedwongen in Rome verbleef toen hij als aartsbisschop van Utrecht in 1700 was aangeklaagd vanwege jansenisme. Ze wekten de interesse van de kerkhistoricus Schoon en hij besteedde tien jaar om ze vanuit het latijn te vertalen en toegankelijk te maken. Het werd een kloek boek van 900 pagina's dat in 2019 uitkwam. Meteen werd het initiatief genomen voor een symposium, maar toen waren daar de coronajaren die tot uitstel dwongen.

Op zaterdag 22 oktober kon het symposium alsnog plaats vinden in de gastvrije R.K St. Jan de Doperkerk te Hoofddorp. Vier speciale sprekers lieten ieder vanuit een eigen invalshoek zien welk licht vanuit deze dagboeken valt op de dramatische gebeurtenissen die tot het ontslag van de aartsbisschop leidden en aanleiding zouden worden tot het ontstaan van de Oud-Katholieke Kerk in 1723:

- in zijn rol als kerkhistoricus vertelde bisschop Dick Schoon tot

- welke nieuwe inzichten de dagboeken bij hem hebben geleid als het gaat om het conflict van de Nederlandse katholieke geestelijkheid van die dagen met de hiërarchie in Rome
- de Tilburgse hoogleraar en Augustinuskenner Paul van de Geest analyseerde de argumenten waarmee beschuldigers én aangeklaagden zich beide beriepen op Augustinus en op het boek van de Leuvense hoogleraar Jansenius over Augustinus
  - in zijn rol als kerkjurist en bisschop liet de rooms-katholieke bisschop van Haarlem Jan Hendriks aan de hand van pagina's in de dagboeken zien waar het volgens hem ook van de zijde van de Petrus Codde mis ging in de verhouding tot de paus in Rome
  - waar het Utrechts schisma vooral een zaak lijkt te zijn van een conflict tussen seculiere en reguliere geestelijken, liet de Leidse historicus Carolina Lenarduzzi met illustraties zien hoe leken-gelovigen ter beider zijde dit alles beleefden en tot welke onverkwikkelijke taferelen het kwam onder katholieken in Nederland die destijds een gedoogde minderheid vormden onder het protestantse bewind van de Staten van Holland.

De middag werd tactvol en gekruid met humor geleid door pastoor Marieke Ridder als dagvoorzitter. Aansluitend op het symposium gingen de beide bisschoppen van Haarlem voor in een bezinnende Vesperdienst. Hierna vond een informeel samenzijn plaats in de sfeervolle ontmoetingsruimte die gecreëerd is onder de kerk, tussen de pilaren, óp de fundamenten. Grappig was dat de gastvrouwen expres van die 'Hollandse pannenkoekjes' hadden gebakken zoals die eens Petrus Codde konden vertroosten toen hij genoeg had van louter Italiaanse gerechten tijdens zijn alsmaar langer uitgerekt verblijf in Rome.

Samen met mijn vriend en jaargenoot Fons reisde ik weer voldaan huiswaarts. De bijeenkomst bleek een waardevolle opmaat naar de herdenking in 2023 van 300 jaar Oud-Katholieke Kerk van Nederland.

André Zandbelt

Doppen sparen: twee goede doelen ineen

In de keuken van de Lebuïnuskerk staat een doos waarin kerkgangers hun gespaarde plastic doppen kunnen deponeren. Eerder werd over deze spaaractie voor het goede doel al eens door rector Cortvriendt geschreven in Lebuïnus Kompas. De ingezamelde doppen zijn in ons geval ten bate van de opleiding van blindengeleidehonden en andere hulphonden van het KNGF. Inzamelen van alle soorten plastic doppen dient dit goede doel en is bovendien nog eens goed voor het milieu, wat prima past bij de Lebuïnuskerk als groene kerk.

In de coronamaanden kwam er echter behoorlijk de klad in. De doppen bleven soms te lang bewaard en gingen stinken, vooral als ze niet goed schoon waren gewassen. Inmiddels is er weer zicht op geregelde aflevering bij een van de aangewezen depots. Maar het blijft noodzakelijk om de doppen thuis even goed door de afwas te halen zodat ze SCHOON in de doos in onze statie worden gedeponeerd. Het is een dure grap om een hond op te leiden tot geleidehond: het kost maandenlange training door deskundigen terzake. Kortom: inzamelen blijft een welkome ondersteuning van het goede doel én maakt ons tegelijkertijd meer milieubewust.

André Zandbelt

Op woensdag 23 november 2022, om 19.30 uur spreekt Paul van Tongeren in de kapel van de Zwanenhof over het thema 'dankbaarheid'

Is dankbaarheid mogelijk als levenshouding? Is het mogelijk dankbaar te zijn 'voor alles'? Hoe doe je dat in deze tijd waarin geloven in God niet meer vanzelfsprekend is en mensen in navolging van Nietzsche overtuigd zeggen dat God dood is.

De bijeenkomst is in het kader van het thema van de Zwanenhofvieringen in najaar 2022 : 'laat ons bidden' .
10 maal per jaar, telkens op de tweede zondag van de maand, komen gelovige en minder gelovige mensen bijeen in de kapel van het voormalige retraitshuis de Zwanenhof en zingen het dak er af.
Paul van Tongeren werd geboren in 1950, is filosoof en theoloog, gespecialiseerd in ethiek. Hij is verkozen tot denker des vaderlands voor de jaren 2022 en 2023.

Toon 't Hoen

COLOFON STATIE TWENTE EN OMMELANDEN

Kerkcentrum ST. LEBUÏNUSKAPEL **<groene kerk>**
Dorpsmatenstraat 40 7551 BP Hengelo

Rector pastoor E. Cortvriendt tel. 06 839 867 60
Schaapskamp 8 3849 PS Hierden
e-mail: pastoor@twente.okkn.nl

Secretariaat statie-bestuur
Alp Buitelaar tel.: 06-22661130
Dr.van der Sluisstraat 12 7482 XS Haaksbergen
e-mail: alpbuitelaar@planet.nl

Penningmeester: administrateur statie-bestuur
Alp Buitelaar tel.: 06-22661130
e-mail: alpbuitelaar@planet.nl

Lebuïnus Kompas redacteur
André Zandbelt tel. 0546 815313
e-mail : a.zandbelt@planet.nl

Huishoudelijk beheer
Heima Sleurink tel. 074 291 38 56
e-mail : heima49@live.com

Website beheer Harald van der Werff
harald.vanderwerff@gmail.com

Reservering kapel/zaal
André Zandbelt tel. 0546 815313
e-mail : a.zandbelt@planet.nl

Bankrekening Statie: NL 77 RABO 0179 162 713
OKN t.a.v. Statie Twente Hengelo

Website **OKK Statie Twente** www.twente.okkn.nl
OKK Nederland www.oudkatholiek.nl

